

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Moja szkoła i jej okolice

Klasa II

1. Bezpieczna droga do szkoły z Aktywkiem i Leniwkiem

Wycieczka po najbliższej okolicy. Omówienie zasad ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem przejścia dla pieszych. Wypowiedzi opisujące ciekawe miejsca, obiekty lub środowisko przyrodnicze. Podział słów na sylaby. Analiza i synteza słów. Kierunki: „prawo”, „lewo”, „prosto”. Regularność układów

Realizowane zadanie	Przebieg	Środki dydaktyczne
1. Powitanie	Wierszyk pt. <i>Wszyscy są</i>	Tekst wiersza.
2. Sygnalizacja.	Uczniowie reagują odpowiednio na sygnały nauczyciela, rozproszeni chodzą po sali, na uniesione czerwone KOŁO – zatrzymują się, na ZIELONE – maszerują, zamiana, uczeń podnosi koła do góry, koledzy odpowiednio reagują. Ilustracja ruchem wiersza pt. <i>Gdy zamierzasz przejść przez ulicę</i> , omówienie treści wiersza.	Wycięte koła. Tekst wiersza (zał. 1)
3. Kształty.	Wyszukiwanie w zbiorze różnych kształtów, podział na podzbiory, nazywanie i wskazywanie cech wspólnych podzbiorów. Odniesienie kształtów do znaków drogowych, rodzaje znaków drogowych, prezentacja, omówienie.	Zbiory figur dla każdego ucznia (zał. 2). Prezentacja multimedialna.
4. Znaki drogowe.	Wyszukiwanie w zbiorze odpowiednich znaków.	Zbiór znaków drogowych (dużych).
5. Przygotowanie do wycieczki.	Cele wycieczki, wręczenie uczniom kart – ilustracji; na co zwrócić uwagę (grupy: jakie znaki mijamy po drodze, jakie to kształty, jakie ciekawe obiekty, budynki, rośliny mijamy). Przypomnienie wiersza pt. <i>Gdy zamierzasz przejść przez ulicę</i> .	Karty dla uczniów (zał. 3).

Zestaw scenariuszy

6. Wycieczka.	Wyjście ze szkoły.	
7. Czego się nauczyliśmy.	Omówienie wycieczki, spostrzeżeń, „rozliczenie” realizacji zadań, wskazanie ciekawych obiektów... Kolorowanie ilustracji, można ją rozciąć na puzzle i skleić.	Załącznik 4. (dla uczniów nieczytających), załącznik 5. (dla uczniów czytających).
8. Analiza i synteza.	Podział na sylaby słów związanych z ruchem drogowym i najbliższą okolicą (skrzyżowanie, światła, policjant, bloki, drzewo...), uczniowie rozcinają paski papieru na tyle części, ile sylab liczy dane słowo (rozcięte kawałki wkładamy do koperty, wykorzystujemy później).	Zgromadzone słowa, papier, nożyce.
9. „Na prawo”, „na lewo”.	Zabawy ruchowe z komendami. Zadania w podręczniku, s. 16–17. Wykonanie podobnych ćwiczeń w grupie klasowej. Omówienie ilustracji w podręczniku, s. 18–19.	Podręcznik.
10. Pożegnanie – wiersz.	Omówienie, recytacja i improwizacja ruchowa wiersza pt. <i>Jeśli jesteś już pierwszakiem.</i>	Wiersz (zał. 6).
Rodzaje edukacji:	Zapisy podstawy programowej*:	
polonistyczna	1: 1a, 1b, 2a, 3a, 3b, 4a	
muzyczna	3: 1a, 1b, 1c, 2b	
plastyczna	4: 2a, 2b	
społeczna i etyka	5: 1, 2, 5, 6, 10; 11: 2, 3, 5	
przyrodnicza	6: 10	
matematyczna	7: 1, 4, 16, 17, 18	
zajęcia techniczne	9: 2a, 2b, 3a, 3b	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, DzU 2013, poz. 803.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 1.

Gdy zamierzasz przejść ulicę

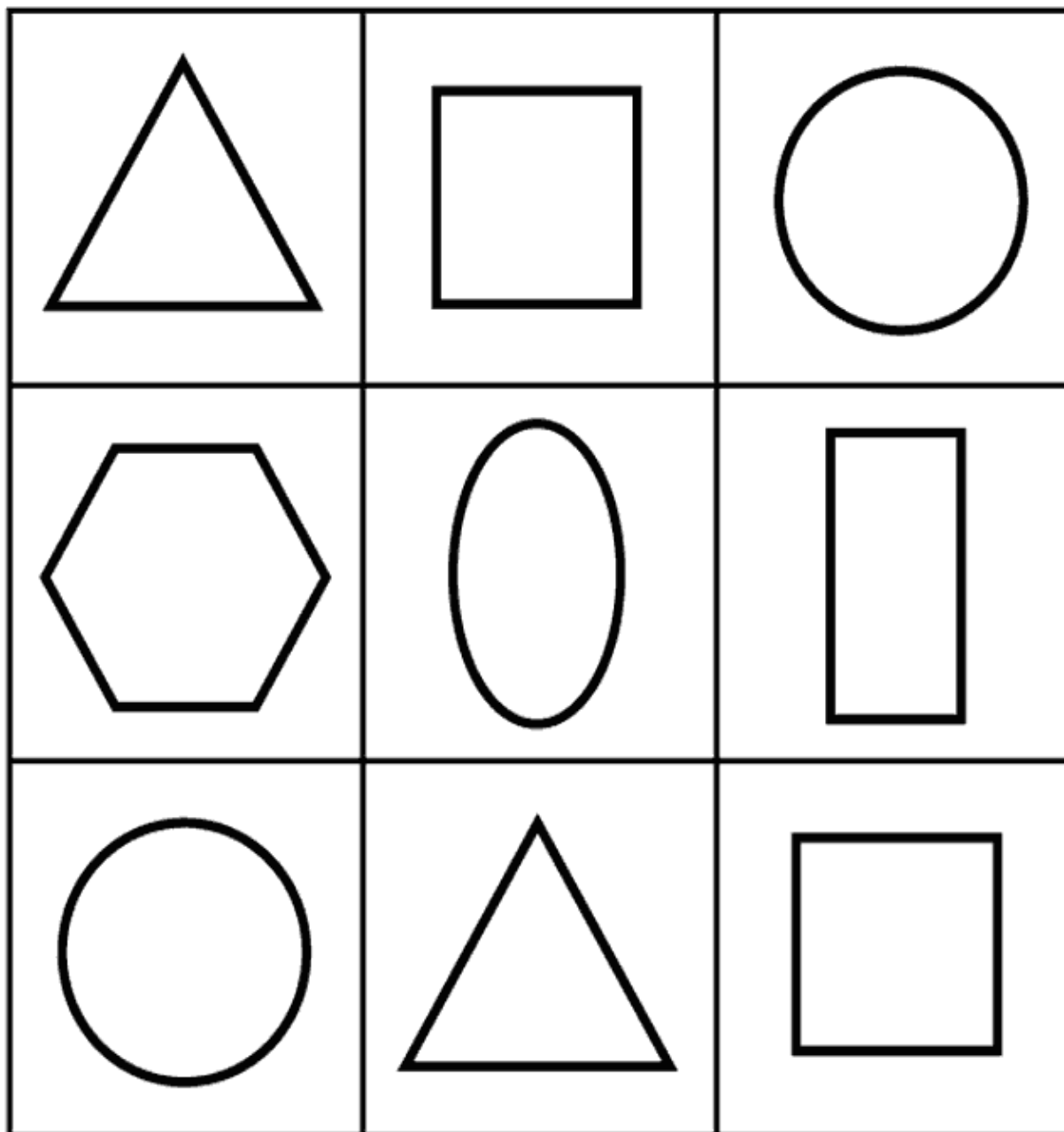
Na chodniku przystań bokiem.
Popatrz w lewo byстрыm okiem.
Skieruj w prawo wzrok sokoli,
Znów w lewo spójrz powoli.
Jezdnia wolna – więc swobodnie
Mogą przez nią przejść przechodnie.
Każdy uczeń, nawet mały,
Zna na pamięć te sygnały
I odróżnia na ulicach
Wszystkie znaki na tablicach.
Gdy widzimy, że kolega pędzi
I na jezdnię wbiega, to wołamy!
– Wracaj klusem,
Bo nie jesteś autobusem.
Tych, co się czepiają wozów,
W mig bierzemy pod swój dozór.
Złap ich za mankiet spodni
I krzyknij – Marsz na chodnik!

W. Chotomska

Zestaw scenariuszy

Załącznik 2.

Odbić kilka razy dla każdego ucznia

Zestaw scenariuszy

Załącznik 3.

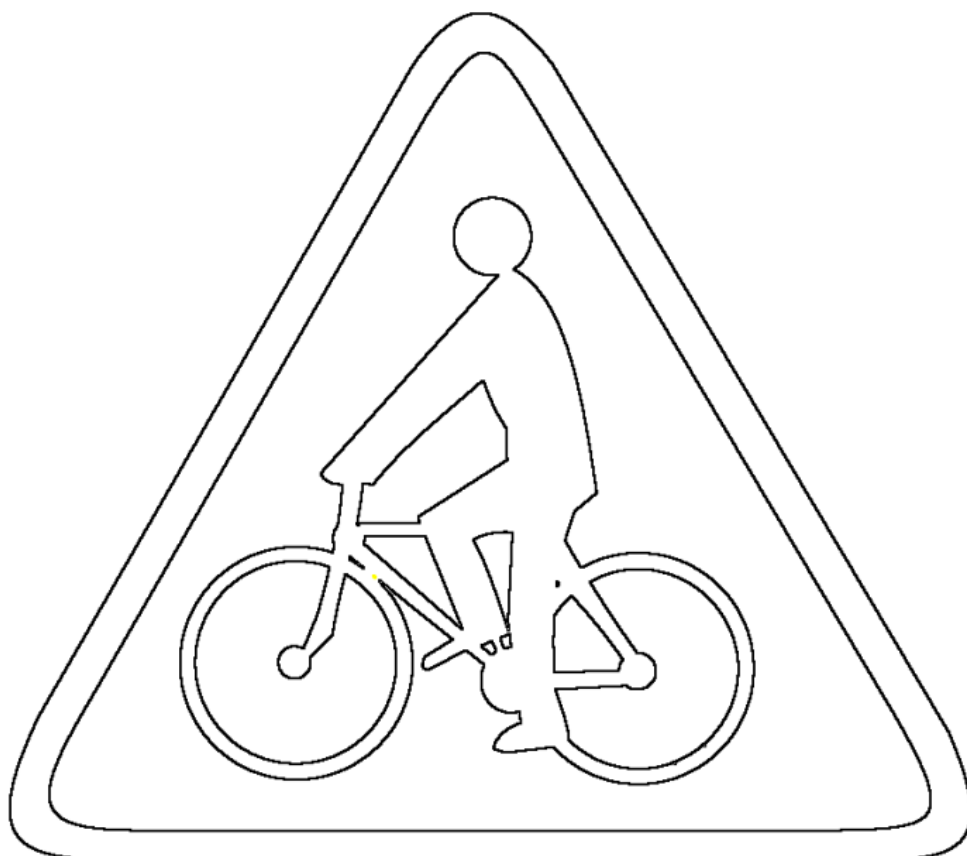

Gdzie widzieliśmy i ile takich znaków mijaliśmy?

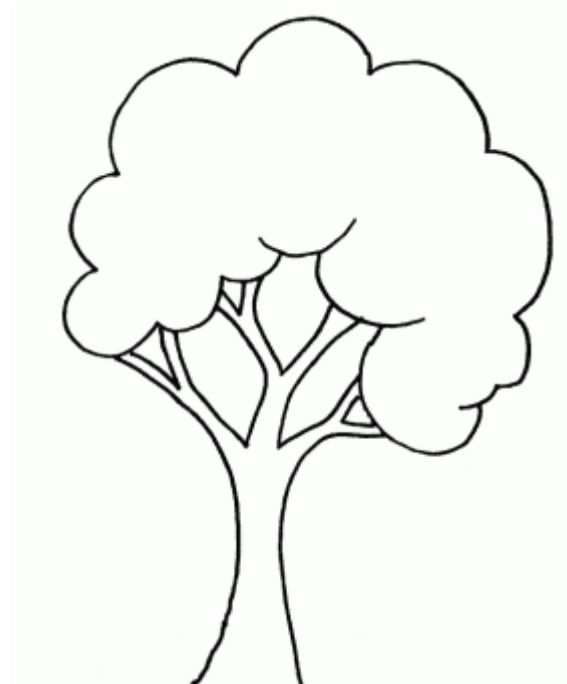

Gdzie mijaliśmy sygnalizator?

Zestaw scenariuszy

Jakie kolory występują na tym znaku, co on znaczy?

Jakie drzewa mijaliśmy po drodze (liściaste, iglaste)

Zestaw scenariuszy

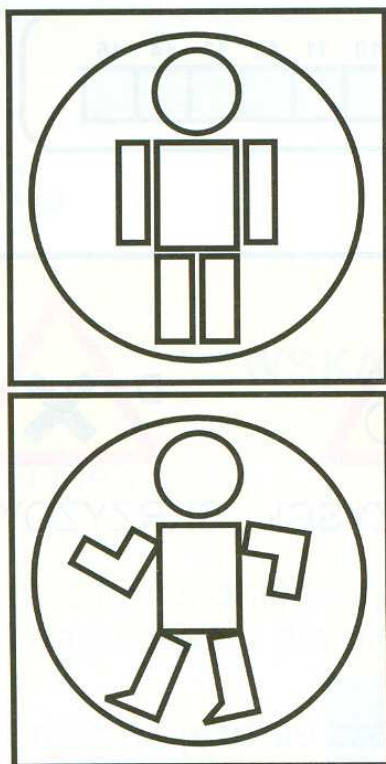
Załącznik 4.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 5.

Namaluj kolory sygnalizacji świetlnej dla pieszych i napis obok, co oznaczają.

--	--	--	--

--	--	--

Etykiety do naklejenia:

I D Ź

S T Ó J

Załącznik 6.

Jeśli jesteś już uczniakiem,
miej w pamięci słowa takie:
Gdy po ciemku idziesz ścieżką,
odblaskowym bądź koleżką.
Na tornistrze, na rękawie
zaczep odblask i po sprawie!
Idź z odblaskiem z dziarską miną!
Samochody cię ominą!

Zestaw scenariuszy

2. Znaki drogowe w mojej okolicy

Rodzaje znaków drogowych. Rozpoznawanie znaków znajdujących się w najbliższej okolicy, omówienie ich. Tworzenie układów rytmicznych z użyciem znaków drogowych. Projektowanie i wykonanie własnego znaku drogowego – uwaga dzieci. Różne rodzaje papieru.

Realizowane zadanie	Przebieg	Środki dydaktyczne
1. Powitanie piosenką: „Nasza klasa”.	Uczniowie śpiewają piosenkę, ruchem przedstawiają jej treść.	Tekst piosenki.
2. Zabawa paluszkowa <i>Witające się rączki</i> Dwie rączki się spotkały, Więc się przywitały, Najpierw zaklaskały, Później się pogłaskały, Mocno się ścisnęły, Bo się dawno nie widziały, Jak się przywitały, No to pogadały...	Uczniowie naśladują ruchy odpowiadające treści wiersza (witają się przez podanie dłoni, klaszczą, znowu witają, ale mocno...)	Tekst wiersza.
3. Sygnalizator i Leniwiek,	Uczniowie reagują ruchem na sygnał wzrokowy: kolor kartki ZIELONY – idź, CZERWONY – stój. Naklejanie ludzików na sygnalizator świetlny	Kartki papieru, Model sygnalizatora i ludziki (zał. 1. dla uczniów czytających, zał. 2. dla uczniów nieczytających),
4. Spacer w okolicy szkoły.	Wyjaśnienie zadania, obserwacja znaków drogowych (jakie rodzaje i jakie znaki znajdują się w pobliżu szkoły).	
5. Powrót do szkoły.	Reagowanie na znaki, które uczniowie zauważyli w okolicy szkoły (kłaśnięciem, tupnięciem...), nauczyciel pokazuje znaki, uczniowie reagują. Omówienie znaków, rodzajów, ich znaczenia.	Prezentacja multimedialna.
6. Rytm.	Tworzenie rytmów złożonych z sekwencji ruchowych (rytm do powtórzenia podaje nauczyciel oraz uczniowie). Tworzenie rytmów ze znaków drogowych, uczniowie samodzielnie wycinają znaki, kolorują, określają rodzaj oraz mówią, co one znaczą.	Schematy znaków drogowych (zał. 3).
7. Ilustracja.	Omówienie ilustracji w podręczniku, s. 14–15	Ilustracja w podręczniku.

Zestaw scenariuszy

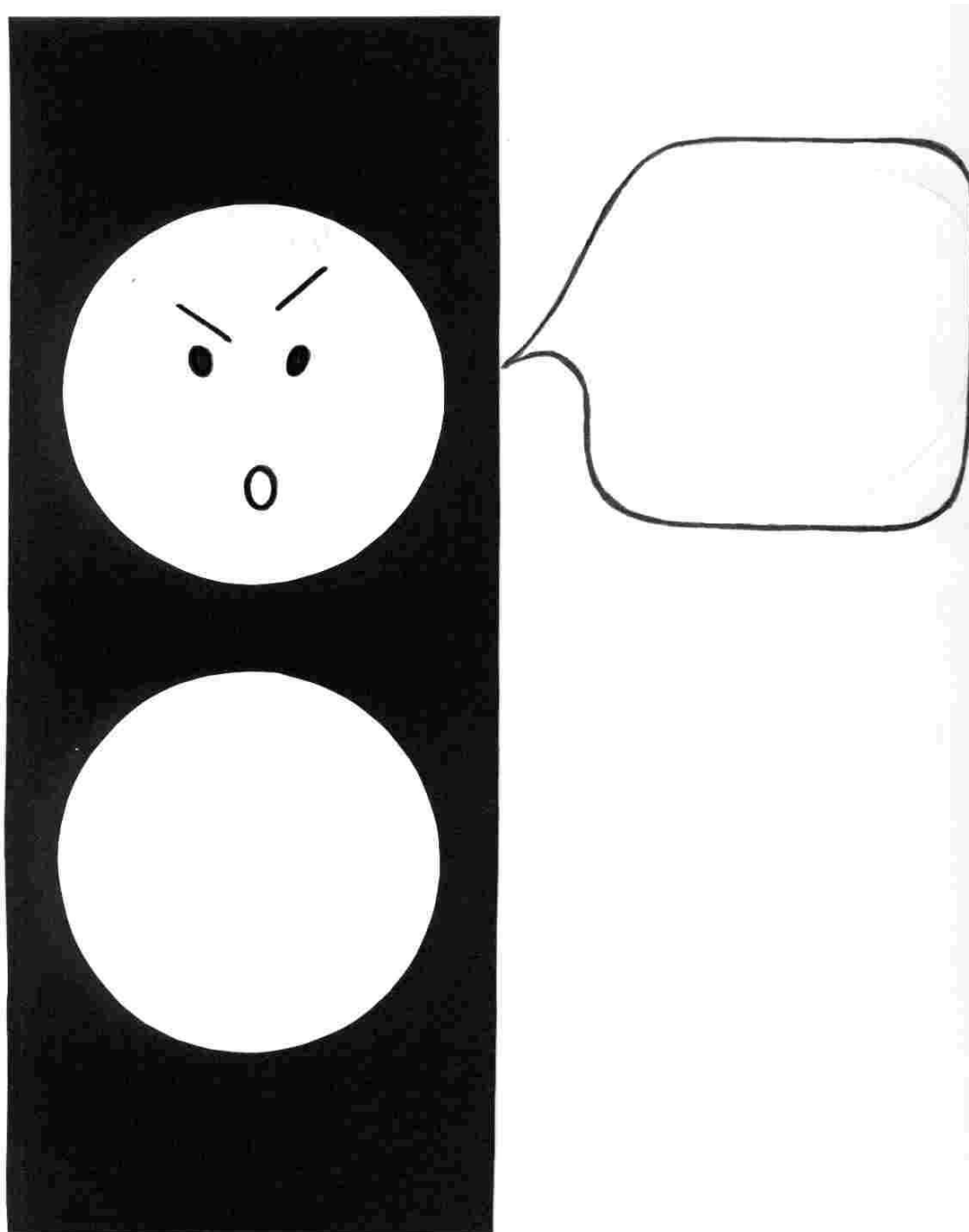
	<p>Okazjonalne ćwiczenia na analizę i syntezę słów, dla kolegów i koleżanek układanie przestróg związanych z bezpieczeństwem na drodze.</p> <p>Recytacja wiersza <i>Gdy zamierzasz przejść przez ulicę</i>, ilustrowanie treści ruchem.</p>	
8. Mój znak drogowy.	Projektowanie, wykonanie własnego znaku – UWAGA DZIECI	Różne rodzaje papieru, klej, nożyce.
9. Pożegnanie	Recytacja wiersza <i>Małe rączki</i>	Tekst wiersza.
<p><i>Małe rączki</i> Dwie małe rączki klaszczą, A czasem się pogłaszczą, W kolanka zastukają, I dzieciom pomachają.</p>	<p>– klaszczą w dłonie, – głaszczą dłonie od zewnętrznej strony, – stukają w kolanka, – machają na pożegnanie.</p>	
Rodzaje edukacji:	Zapisy podstawy programowej*:	
polonistyczna muzyczna plastyczna społeczna i etyka przyrodnicza matematyczna zajęcia techniczne	1: 1a, 1b, 2a, 3a, 3b, 4a 3:1a, 1b, 1c, 2b 4: 2a, 2b 5:1, 2, 5, 6, 10; 11:2, 3, 5 6:10 7:1, 4, 16, 17, 18 9:2a, 2b, 3a, 3b	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, DzU 2013, poz. 803.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 1.

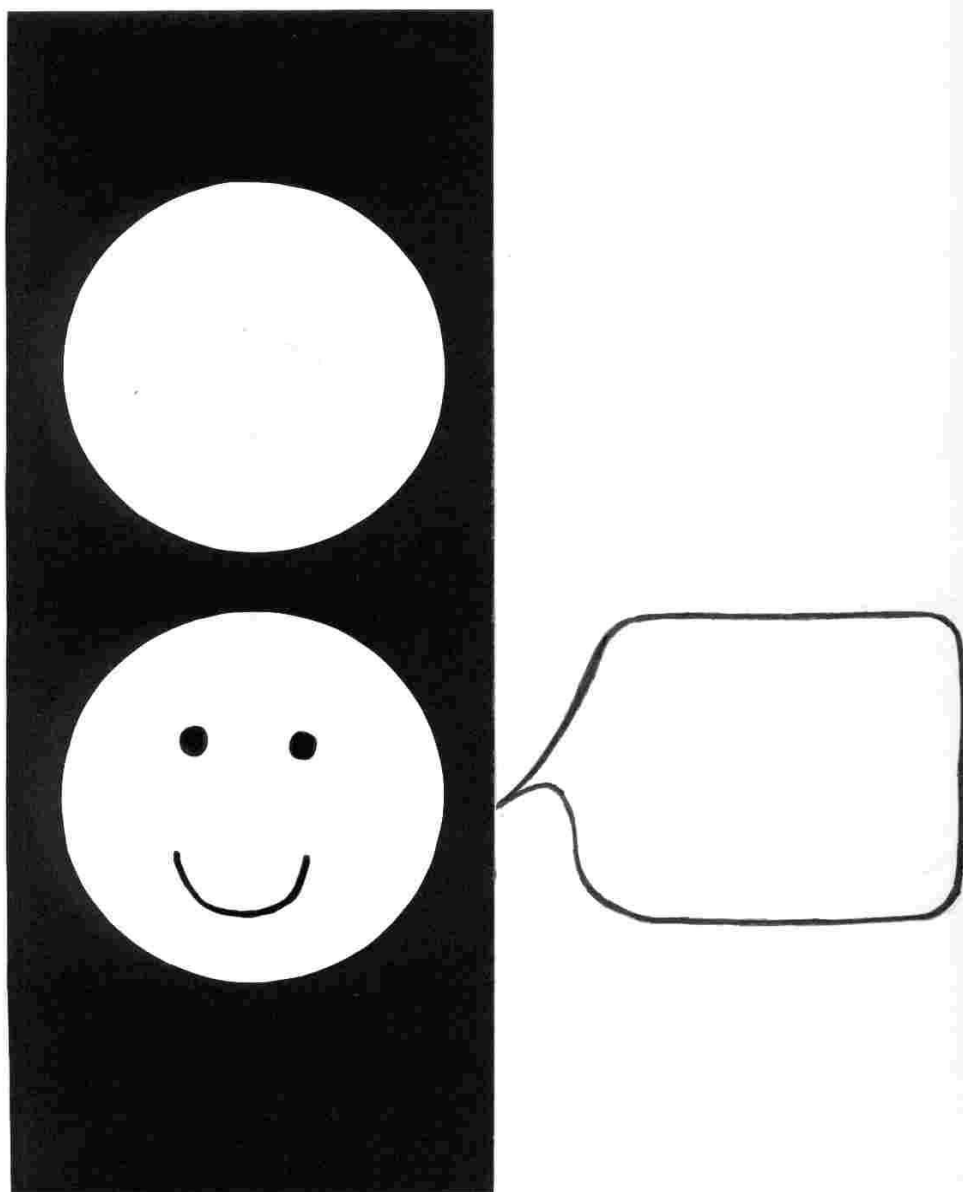
Co może powiedzieć sygnalizator? Pokoloruj światła.

Etykieta:

S T Ó J

Zestaw scenariuszy

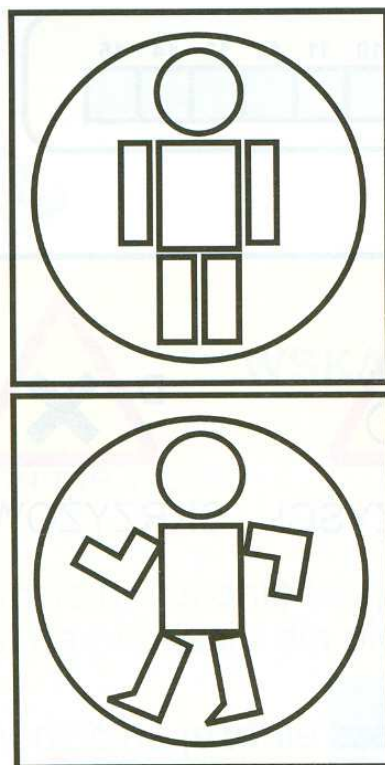
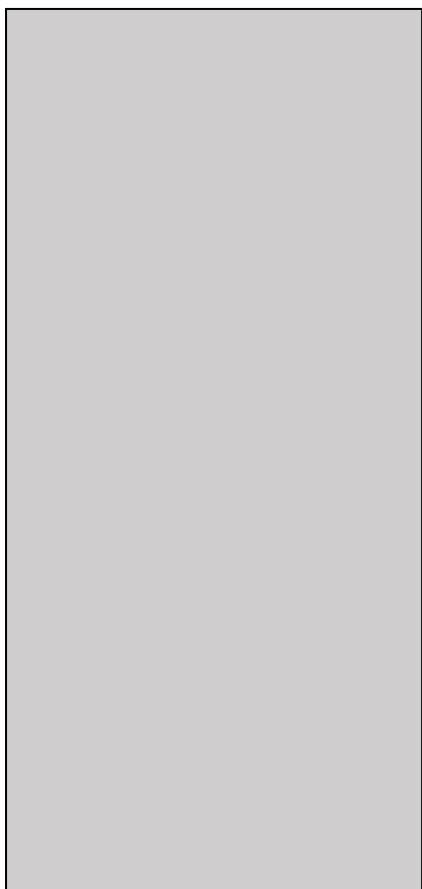

Etykieta:

I D Ź

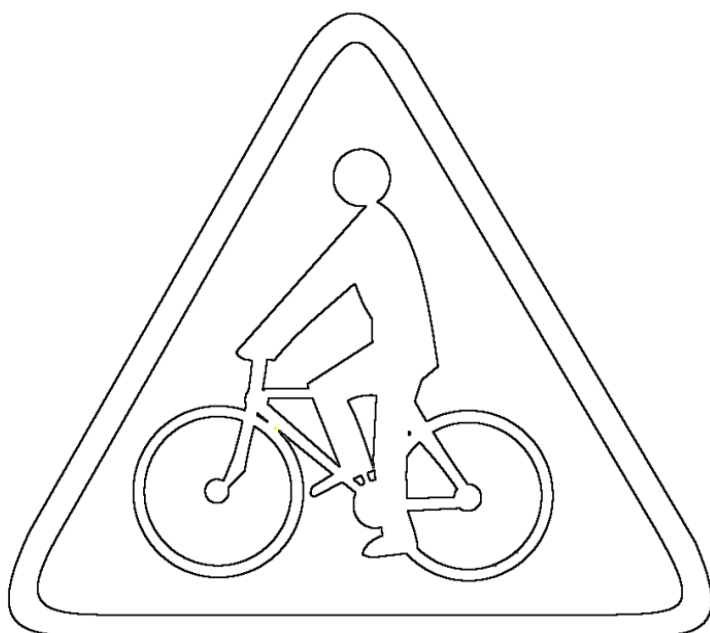
Zestaw scenariuszy

Załącznik 2.

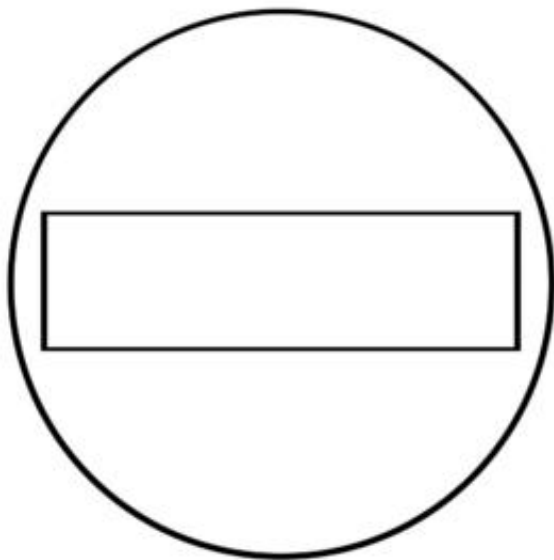

Zestaw scenariuszy

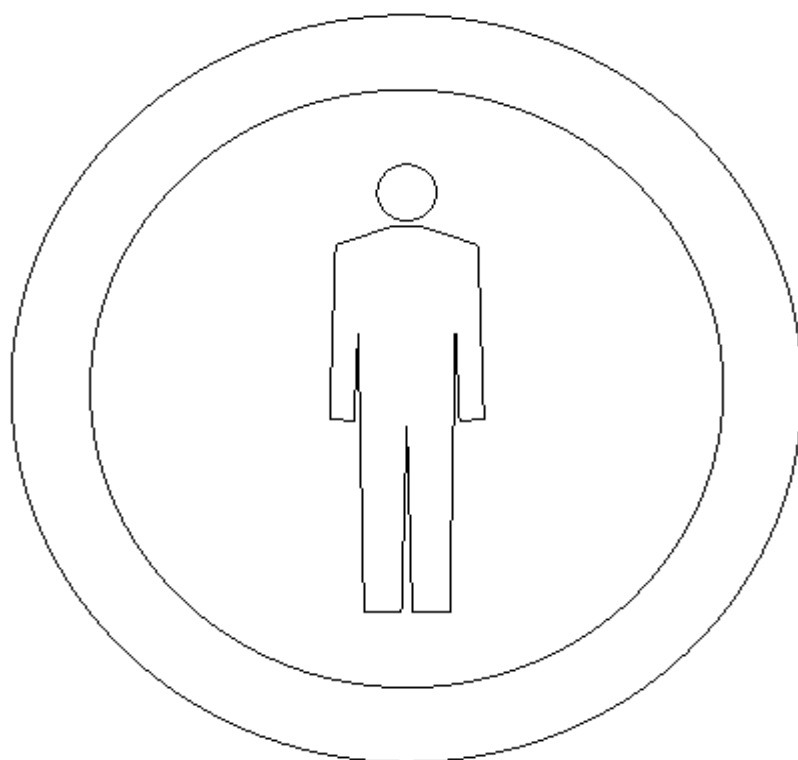
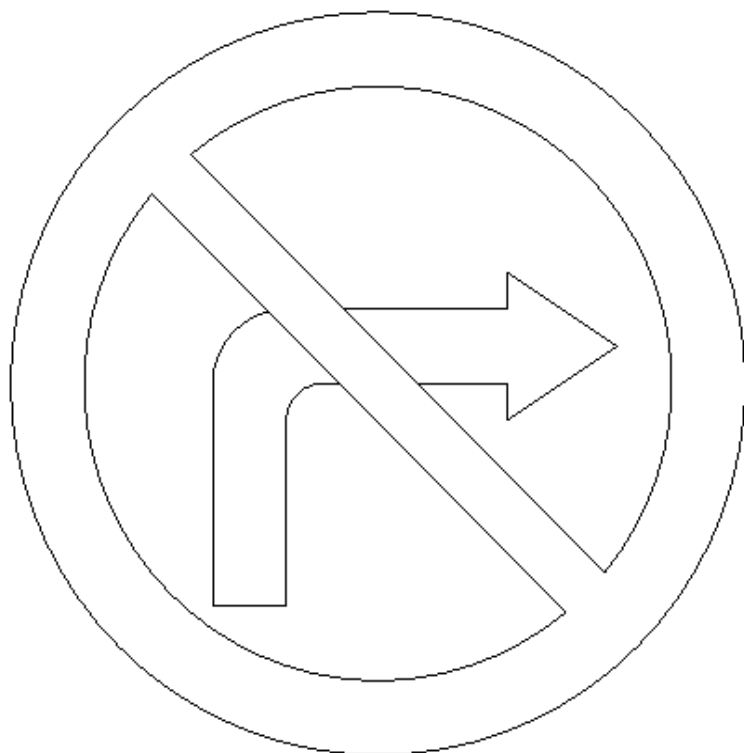
Załącznik 3.

Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

3. Figurolandia, co to za kraina

Wskazywanie w zbiorze figur geometrycznych spełniających podane warunki (ma trzy boki, trzy wierzchołki). Tworzenie układów rytmicznych. Wskazywanie figur geometrycznych w najbliższym otoczeniu. Słuchanie opowiadania *Leniwek w Figurolandii*. Układanie historyjki obrazkowej zgodnie z kolejnością zdarzeń. Analiza i synteza słów.

Realizowane zadanie	Przebieg	Środki dydaktyczne
1. Powitanie – zabawa paluszkowa „Witające się rączki”.	Uczniowie wykonują odpowiednie ruchy.	Tekst wiersza.
2. Biegające figury.	<p>Uczniowie losują przygotowane przez nauczyciela figury geometryczne, poruszają się swobodnie po sali, na sygnał nauczyciela zatrzymują się tylko te dzieci, które w ręku trzymają wskazaną przez niego figurę (uczniowie wskazują na różnice, np.: zatrzymali się uczniowie z trójkątami, ale trójkąty te są różnego koloru i różnej wielkości), dobieranie figur wg koloru, kształtu, wielkości, określanie cech wyodrębnionych zbiorów.</p> <p>Uczniowie ustawiają się w rzędach wg przyjętego kryterium; zaczynamy od kształtu, potem koloru; przeliczanie ilości elementów w rzędach, udzielenie odpowiedzi: „co należy zrobić, aby trójkątów było tyle samo ile kwadratów?”.</p>	Wycięte figury geometryczne dla uczniów oraz demonstracyjne dla nauczyciela.
3. Geometryczne puzzle.	<p>Praca z ilustracją, uczniowie wybierają ilustracje, wskazują na nich figury geometryczne, nazywają je, przeliczają; uczniowie pracują na różnych ilustracjach, kolorują wg ustalonego kodu.</p> <p>Rozcięcie pokolorowanej ilustracji na określoną liczbę części, wymiana puzzli między uczniami, składanie ich w całość.</p>	Ilustracje (zał. 1. dla uczniów czytających, zał. 2. dla uczniów nieczytających)
4. Geometryczny sygnalizator świetlny.	Składanie z wcześniej przygotowanych elementów (figur geometrycznych) sygnalizatora świetlnego (można wykonać model z pudełeczek).	Zbiór wyciętych figur geometrycznych.
5. Gdzie są figury geometryczne.	<p>Słuchanie opowiadania <i>Leniwek w Figurolandii</i>, omówienie tekstu, układanie pytań, ćwiczenia na analizę i syntezę słów, zdań (budowanie modeli słów, zdań z klocków).</p> <p>Rozpoznawanie figur geometrycznych w klasie.</p> <p>Praca z ilustracją.</p>	<p>Tekst opowiadania, klocki.</p> <p>Podręcznik, s. 20–21.</p>

Zestaw scenariuszy

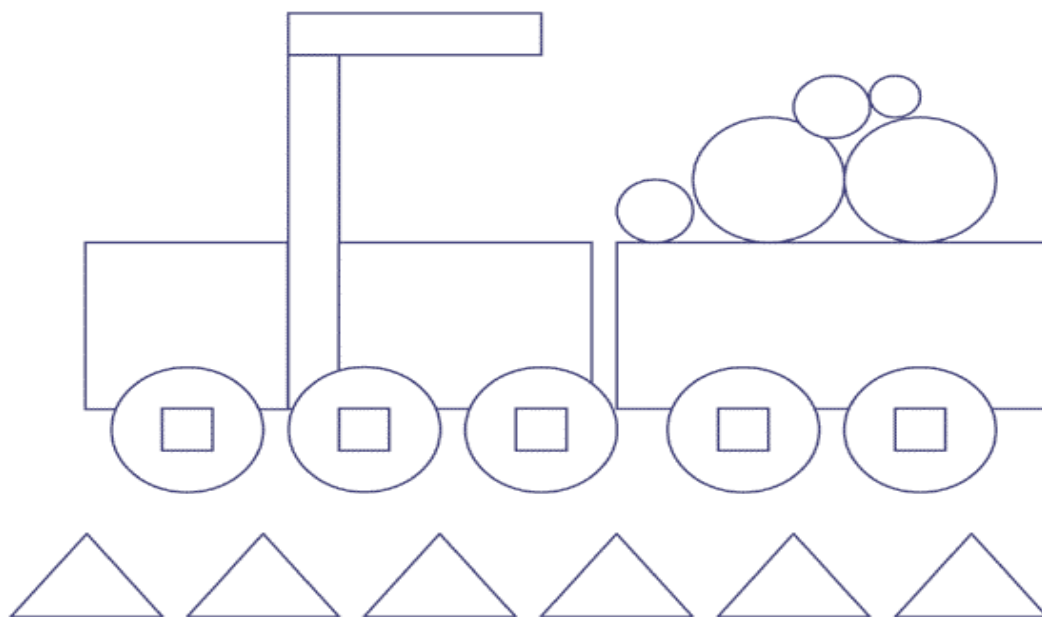
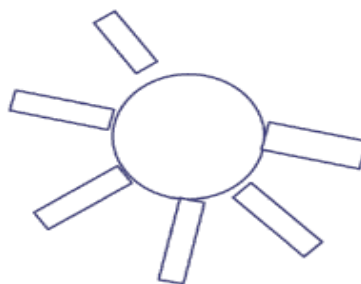
6. Historyjka obrazkowa.	Układanie obrazków zgodnie z kolejnością zdarzeń Układanie zdań do ilustracji, układanie pytań do wskazanego elementu na ilustracji i do ilustracji	Historyjka obrazkowa (zał. 3).
7. Tworzenie sylab.	Uczeń podaje pierwszą sylabę wybranego elementu na ilustracji, pozostali uczniowie odgadują, o jaki element chodzi (np.: Le – Leniwek, kwa – kwadrat). Tworzenie nowego słowa od podanej sylaby. Budowanie sylab z wykorzystaniem ilustracji (pierwsze głoski wybranych ilustracji tworzą sylabę: „ki”, „jo”, „mo”, „ko”...).	Ilustracje historyjki obrazkowej. Ilustracje do tworzenia sylab (zał. 4).
8. Pożegnanie.	Uczniowie rytmizują słowo DO WIDZENIA na różne sposoby.	
Rodzaje edukacji:	Zapisy podstawy programowej*:	
polonistyczna muzyczna plastyczna społeczna i etyka przyrodnicza matematyczna zajęcia techniczne	1: 1a, 1b, 2a, 3a, 3b, 4a 3: 1a, 1b, 1c, 2b 4: 2a, 2b 5: 1, 2, 5, 6, 10; 11: 2, 3, 5 6: 10 7: 1, 4, 16, 17, 18 9: 2a, 2b, 3a, 3b	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, DzU 2013, poz. 803.

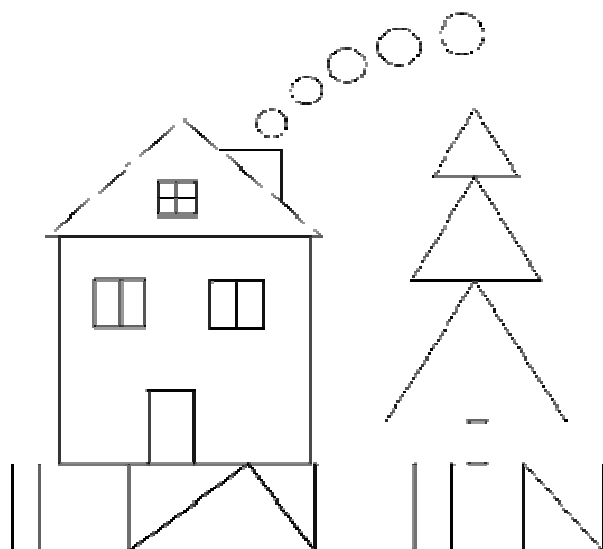
Zestaw scenariuszy

Załącznik 1.

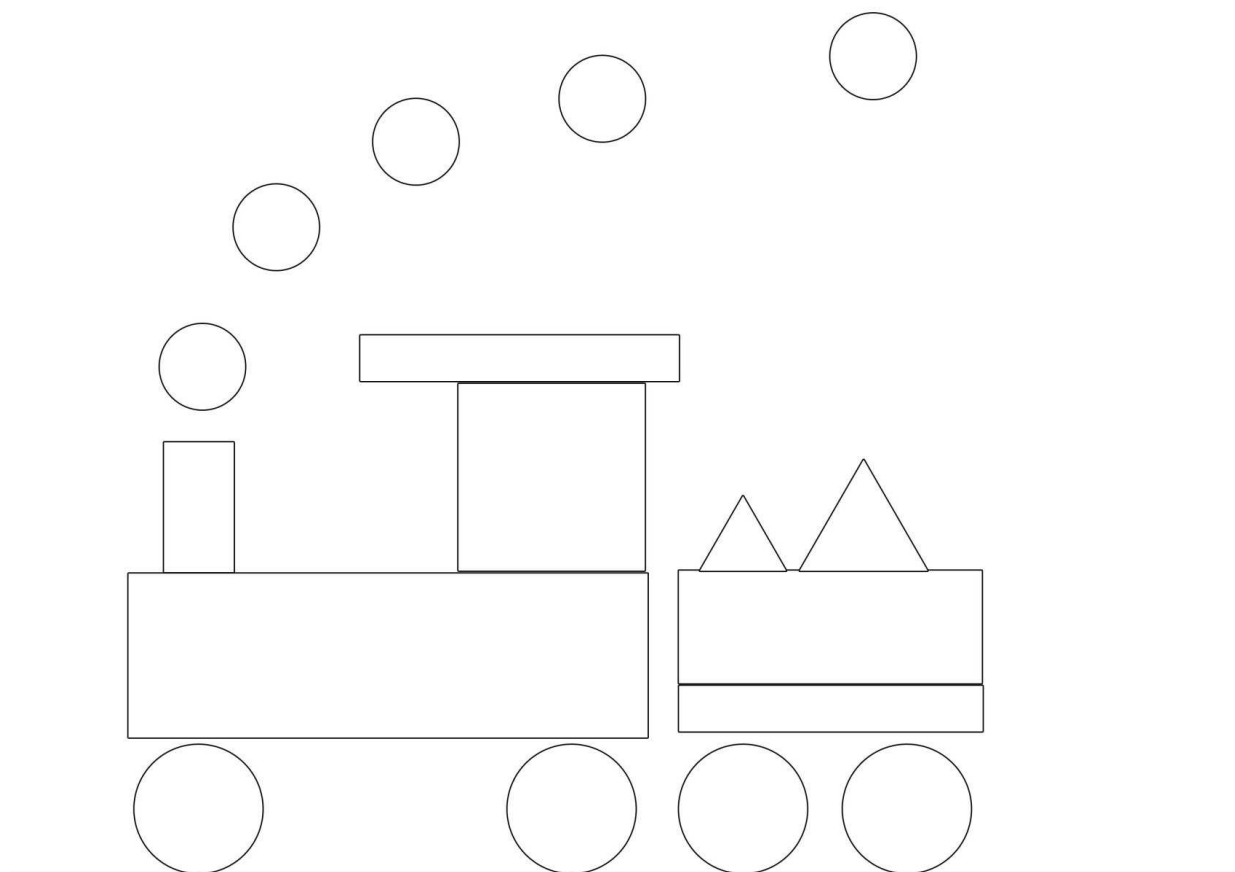
Pokoloruj według podanego schematu.

Załącznik 2.

Zestaw scenariuszy

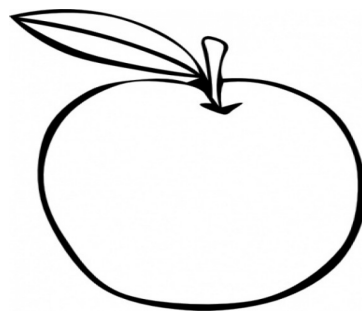
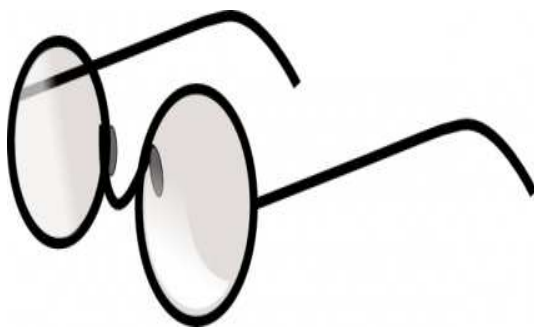
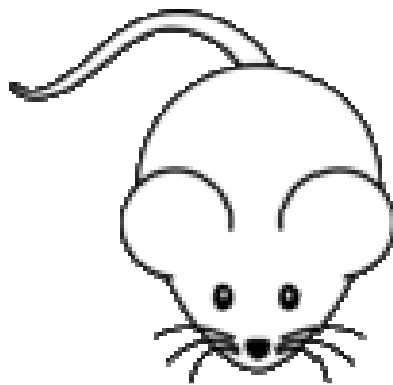
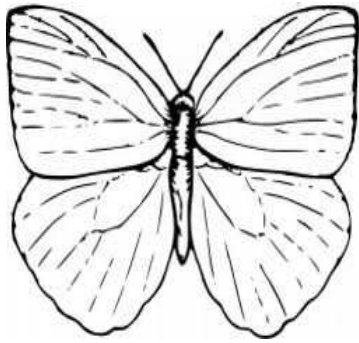

Załącznik 3.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 4.

Zestaw scenariuszy

4. Leniwek-architektem

Słuchanie opowiadania Leniwka o pracy architekta. Wypowiedzi na temat różnych stylów architektonicznych. Wyodrębnianie słów w zadaniach mówionych. Projektowanie i wykonanie budowli/konstrukcji z twardego papieru. Właściwości i sposoby łączenia papieru. Nazywanie i określanie kształtów. Stałość kształtu przy zmianie wielkości

Realizowane zadanie	Przebieg	Środki dydaktyczne
1. Powitanie.	Uczniowie śpiewają „Dzień dobry” na różne sposoby, rytmizują powitanie.	
2. Zbuduj wieżę.	Z klocków budują wieżę; praca w grupach, uczniowie mają do dyspozycji 12 klocków różnych rozmiarów, mają zbudować wieżę, najwyższą jaką tylko się da. Porównywanie powstałych wież, ich wysokości, konstrukcji, „wytrzymałości”, przeliczanie wież, przeliczanie „cegielek” w kolorze czerwonym..., nazywanie kształtów ścianek bocznych klocków...	Klocki drewniane.
3. Leniwek architektem.	Leniwek rozdaje schematy (zał. 1), uczniowie w grupach układają na schemacie odpowiednie klocki (dopasowanie do kształtu i wielkości). Uczniowie otrzymują plany, przed nimi w pewnej odległości znajduje się konstrukcja z klocków, uczniowie, patrząc na swój „plan”, odgadują, gdzie znajdował się Leniwek, malując poszczególne „plany”.	Schemat, klocki. Plany przygotowane przez nauczyciela odpowiadające budowli z klocków.
4. Teraz Ty.	Każdy uczeń otrzymuje kartkę A4, ma ją tak wykorzystać, aby stworzyć z niej budowlę – dom, zamek..., uczniowie wykonują pracę w parach, kartkę mogą rozcinać, zginać, drzeć, sklejać; na wykonanie zadania można wyznaczyć czas.	Kolorowa kartka twardego papieru A4, klej, nożyce.
5. Leniwek opowiada.	Uczniowie słuchają opowiadania Leniwka o pracy architekta, oglądają wytwory pracy architekta, poznają pracę architekta wewnątrz, terenów zielonych.	Prezentacja multimedialna.
6. Wieża z sylab.	Układanie wieży z klocków, każde „piętro wieży” to jakieś słowo złożone z takiej liczby sylab, ile klocków jest na danym poziomie (słowa związane z opowiadaniem Leniwka). Budowanie zdań ze wskazaną liczbą słów. Reagowanie ruchem na słowa zaczynające się od wskazanej głoski. Stanie na jednej nodze i dzielenie słów na sylaby, rytmiczne wypowiedzianie zdań.	Klocki.
7. Budowanie z kształtek.	Uczniowie indywidualnie tworzą kreatywne budowle z kształtek. Wypowiedzi na temat budowli.	Kształtki.

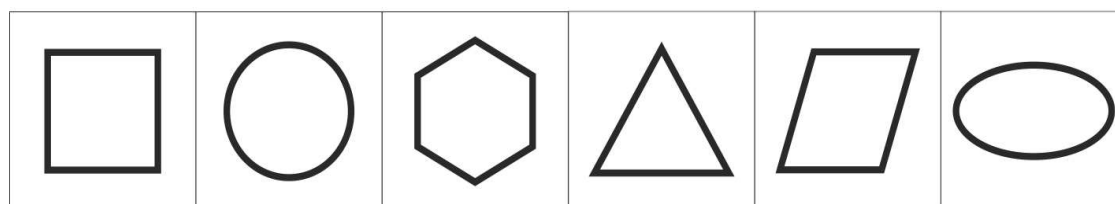
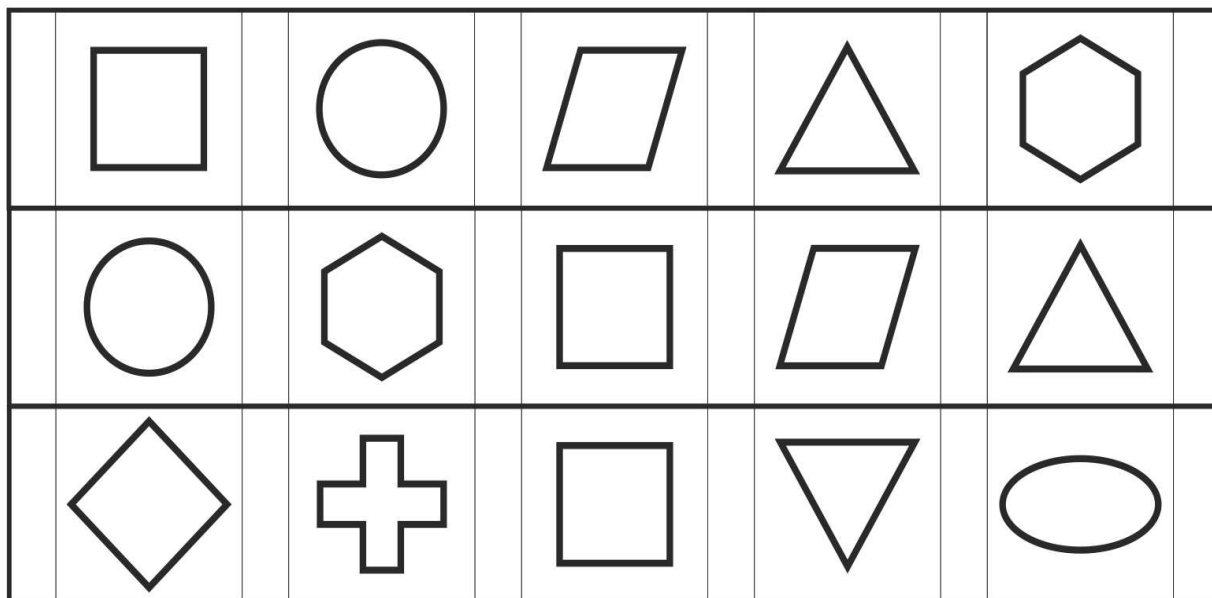
Zestaw scenariuszy

8. Pożegnanie.	Rytmizowanie wybranego wierszyka.	Tekst wiersza.
Rodzaje edukacji:	Zapisy podstawy programowej*:	
polonistyczna	1: 1a, 1b, 2a, 3a, 3b, 4a	
muzyczna	3:1a, 1b, 1c, 2b	
plastyczna	4: 2a, 2b	
społeczna i etyka	5:1, 2, 5, 6, 10; 11:2, 3, 5	
przyrodnicza	6:10	
matematyczna	7:1, 4, 16, 17, 18	
zajęcia techniczne	9:2a, 2b, 3a, 3b	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, DzU 2013, poz. 803.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 1.

Zestaw scenariuszy

5. Figury geometryczne dookoła mnie

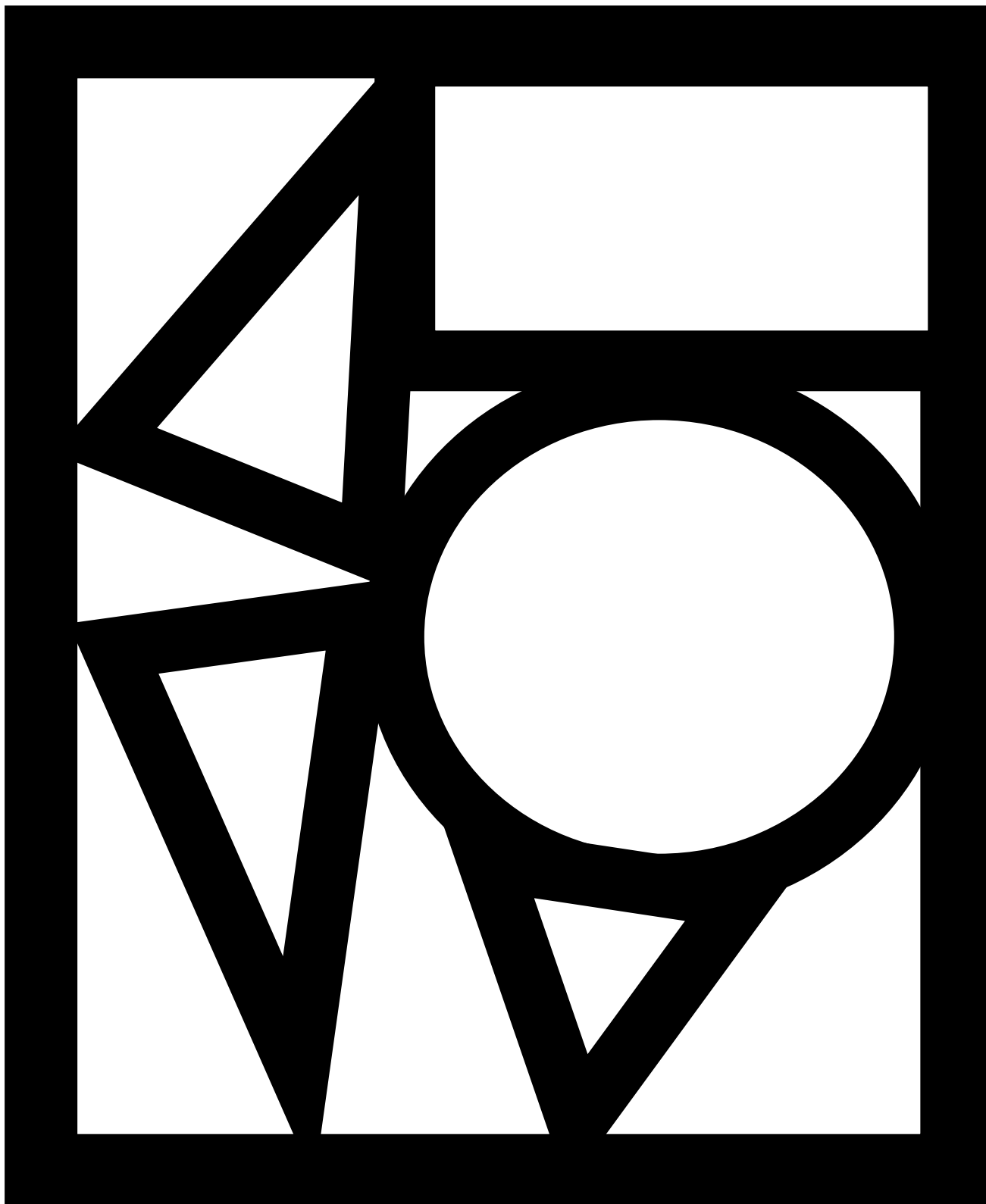
Tworzenie mozaiki z figur geometrycznych. Mozaika jako technika zdobnicza. Użycie zwrotów: „duży”, „mały”. Swobodne wypowiedzi na temat powstałej mozaiki. Układanie pytań.

Realizowane zadanie	Przebieg	Środki dydaktyczne
1. Powitanie.	Uczniowie recytują wierszyk <i>Witające się rączki</i> , wykonują odpowiednie ruchy.	
2. Zaczarowana ramka.	Uczniowie otrzymują ramkę, naklejają w białe miejsca samodzielnie wycięte figury w wybranym przez siebie kolorze. Omówienie powstałego witrażu, nazwanie kolorów, wskazanie figur geometrycznych, użycie pojęć „duży” – „mały” trójkąt... Określanie położenia elementów względem siebie. Przeliczanie żółtych kół. Układanie zdań opisujących witraże. Układanie pytań.	Ramka, zał. 1.
3. Witraż.	Prezentacja multimedialna różnych rodzajów witraży, prezentacja sposobu powstawania witraży.	
4. Czyj to witraż.	Labirynt zaprojektowany przez nauczyciela; Aktywek i Leniwek szukają swojego witrażu; uczniowie zaznaczają drogę bohaterów do witraży.	Narysowany labirynt z Aktywką i Leniwką.
5. Literkowy witraż.	Uczniowie wyszukują w zbiorze liter te, które tworzą ich imię, kolorują litery, naklejają na czarną kartkę.	Wzory niektórych liter (zał. 2).
Rodzaje edukacji:	Zapisy podstawy programowej* :	
polonistyczna muzyczna plastyczna społeczna i etyka przyrodnicza matematyczna zajęcia techniczne	1: 1a, 1b, 2a, 3a, 3b, 4a 3:1a, 1b, 1c, 2b 4: 2a, 2b 5:1, 2, 5, 6, 10; 11:2, 3, 5 6:10 7:1, 4, 16, 17, 18 9:2a, 2b, 3a, 3b	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, DzU 2013, poz. 803.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 1.

Zestaw scenariuszy

Załącznik 2.

A B C D E

F G H I J K

L M N O P

R S T U

W X Y Z